

//Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru miejscowości Moskwa, obręb Moskwa//

**Prognoza oddziaływania na środowisko
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Nowosolna dla części obszaru miejscowości Moskwa,
obręb Moskwa**

Zleceniodawca: Urząd Gminy Nowosolna

MONDRAdesign Łukasz Woźniak
mgr Katarzyna Kuszczak // 04.12.2019 – 28.02.2020

Spis treści:

1. Wiadomości ogólne	3
1.1. Wstęp	3
1.2. Podstawy prawne	3
1.3. Zakres przedmiotowy prognozy	3
1.4. Metodyka	5
1.5. Materiały wyjściowe	5
1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	7
2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	10
3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem planu	11
3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego	11
3.2. Obszary chronione	17
3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska	21
3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji	21
3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu	22
3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego	23
3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska	24
4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego	25
4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu	25
4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko	26
4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000	27
4.4. Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	31
4.5. Zgodność m.p.z.p. z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami	31
4.6. Podsumowanie prognozy	34
5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska	34
6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko	35
7. Wnioski	36
8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	36
Załącznik: Oświadczenie autora prognozy	39

Załącznik 1: Rysunek – Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru miejscowości Moskwa, obręb Moskwa.

1. Wiadomości ogólne

1.1. Wstęp

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planu. Rolą tego opracowania jest wskazanie na minimalizowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Celem prognozy jest ocena miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami projektu planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

1.2. Zakres powierzchniowy prognozy

Niniejszą prognozę sporządza się na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Teren opracowania obejmuje obszar określony w uchwale nr VII/42/19 Rady Gminy Nowosolna z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru miejscowości Moskwa, obręb Moskwa. *Teren opracowania obejmuje obszar o powierzchni ok. 0,28 ha i obejmuje głównie tereny rolne, niezainwestowane.*

1.3. Zakres przedmiotowy prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wykonanego zgodnie z uchwałą nr VII/42/19 Rady Gminy Nowosolna z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru miejscowości Moskwa, obręb Moskwa.

W granicach terenu objętego opracowaniem planu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna przyjętego uchwałą nr XXXIII/225/05 Rady Gminy Nowosolna z dnia 13 czerwca 2005 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.). Oznacza to, że prognoza musi zawierać m.in.:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;

3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. oświadczenie autora.
7. datę sporządzenia dokumentu.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy.

W prognozie powinno przedstawić się: rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru a w przypadku prognozowanego negatywnego oddziaływania na Obszar Natura 2000, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W zakresie prognozy w punkcie 3.1, 3.2., 4.5, uzupełniono jej treść zgodnie z uagami zawartymi w pismach Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego – pismo znak: ZPKWŁ-PKWŁ.500.3.3019.AZ, L.dz.02-w oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w piśmie znak: WOOŚ.410.376.2019.MGw.

1.4. Metodyka

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Wzięto także pod uwagę skalę planu, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

Niniejsza prognoza została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu.

Wnioski do planu sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania i ochrony terenów najcenniejszych przyrodniczo na omawianym obszarze i w jego otoczeniu oraz zgodności projektu planu ze wskazaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

1.5. Materiały wyjściowe

Przy opracowywaniu posłużono się następującymi materiałami wyjściowymi:

- *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowosolna za 2018 rok, 2019*
- *Jaroszewski W., Marks L., Radomski A., 1985, Słownik geologii dynamicznej, Wydawnictwa Geologiczne*
- *Kleczkowski A.S., (red.) 1990, Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500000 – Wyd. AGH, Kraków*
- *Kondracki J., 1994, Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN, Warszawa*
- *Liro A. (red.), 1998, Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska, Fundacja IUCW Poland, Warszawa;*
- *Mapa terenu do celów planistycznych 1:1000*
- *Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2016-2022, 2016*
- *Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Nowosolna na lata 2018–2021z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, 2017*
- *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, 2016*
- *Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024, 2016,*
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 - 2022 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028, 2017*
- *Raport o stanie Gminy Nowosolna 2018, 2019*
- *Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2017 r., 2018 Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- *Richling A, Solon J., 1998, Ekologia krajobrazu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;*
- *Roczna ocena jakości powietrza dla województwa łódzkiego - raport za 2017 rok, 2018, Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- *Sprawozdanie z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2017 roku, 2018, Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- *Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020, 2011*
- *Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015-2022, 2014*
- *Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2020, 2013*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna, 2013*
- *Wyniki pomiarów monitoringowych PEM na terenie woj. łódzkiego w latach 2008-2017, 2018, Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- *Szafer W., Zarzycki K., 1977, Szata roślinna Polski, PWN, Warszawa*

- Szponar A., 2003, *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Woś A., 1996, *Zarys klimatu Polski*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań

Strony internetowe (dostęp: 12.2019):

- <https://bip.lodzkie.pl>
- www.codgik.gov.pl
- www.geoportal.gov.pl
- www.google.maps.pl
- www.lodz.rdos.gov.pl
- www.mos.gov.pl
- www.pgi.gov.pl
- www.psh.gov.pl

Przepisy:

- Uchwała Nr VII/42/19 Rady Gminy Nowosolna z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru miejscowości Moskwa, obręb Moskwa
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 1614 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2018 poz. 1945 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2019 poz. 701 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161.)
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1862)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 103.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408)

1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty te wyszczególnione poniżej znajdują odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim poprzez odpowiednie ustawy i rozporządzenia, a także inne dokumenty o znaczeniu strategicznym.

Do najważniejszych dokumentów programowych Unii istotnych dla wprowadzania koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju należą:

VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór – który stanowi 6 już program polityki ekologicznej UE, który formułuje 4 główne cele działania w zakresie ochrony środowiska na lata 2001 – 2010. Są to:

- zmiany klimatyczne – celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 8% w latach 2008 – 2012 (wspieranie zużycia odnawialnych źródeł energii);
- przyroda i bioróżnorodność – przywrócenie struktury i funkcjonowania systemów przyrodniczych;
- środowisko a zdrowie – redukcja zagrożenia pestycydami i chemikaliami;
- zasoby naturalne i odpady – zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości odpadów.

Sformułowane powyżej kierunki głównych działań określają cele strategiczne dotyczące ochrony środowiska i na jego podstawie opracowywane są kolejno programy lokalne, regionalne i krajowe.

Kolejnym istotnym dokumentem jest Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE, która za jeden z głównych celów uznaje ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- zachowanie potencjału Ziemi,
- respektowanie ograniczeń naturalnych zasobów,
- zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i poprawy jego jakości,
- przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska,
- propagowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji, tak by oddzielić wzrost gospodarczy od degradacji środowiska.

Ponadto wyodrębniono siedem głównych wyzwań, którym przypisano cele ostateczne i operacyjne oraz działania:

- ograniczenie zmian klimatycznych oraz zwiększenie udziału czystej energii (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału paliw alternatywnych),
- zrównoważony transport - proekologiczna przebudowa modelu transportowego (wzrost udziału transportu kolejowego, wodnego i publicznego w strukturze transportu ogółem),
- promowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji (zwiększenie udziału ochrony środowiska w rozwoju gospodarczym),

- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi (unikanie ich nadmiernej eksploatacji) oraz zahamowanie degradacji różnorodności biologicznej,
- zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego (bezpieczeństwo i wysoka jakość produktów żywnościowych, produkcja i użytkowanie środków chemicznych w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska),
- promowanie integracji i solidarności społecznej oraz stabilnej jakości życia,
- wyzwania w zakresie globalnego ubóstwa i trwałego rozwoju.

Kolejnym dokumentem jest Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – jest to dokument programowy Komisji Europejskiej, który obejmuje tematykę rozwoju zrównoważonego poprzez wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów środowiska. Do celów nadrzędnych należy ograniczenie emisji CO₂ (nawet o 30%), zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%.

Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić:

- dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (**Dyrektywa Ptasia**)
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (**Dyrektywa Siedliskowa**)

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy.

Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (**dalej: dyrektywa SOOŚ**)
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (**dalej: dyrektywa OOS**)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „...jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”. Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Cele przedstawione w ww. dokumentach i aktach pranych Wspólnoty Europejskiej są podstawą rozwiązań prawnych obowiązujących w Polsce. Najważniejszym z nich jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polski, która w art. 5 wskazuje, że - „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in. dokumenty: *Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju* – pierwsza próba określenia wizji Polski do roku 2025 wskazująca główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej. Strategia oparta została na koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w *Polityce Ekologicznej Państwa 2030*. Projektowany dokument powinien spełniać wymogi zawarte w tym dokumencie tj. uwzględniać kształtowanie ładu przestrzennego pozwalając na racjonalną gospodarkę zasobami gminy w tym terenami cennymi przyrodniczo, uwzględniając powiązania ekologiczne i możliwości rozwoju przestrzennego.

Biorąc pod uwagę szczebel wojewódzki do jednego z najważniejszych dokumentów należy *Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2017 – 2020* – jest to program, który: wskazuje wojewódzkie priorytety i cele ochrony środowiska do 2020 roku z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami prowadzącymi do ich osiągnięcia; określa harmonogram realizacji zadań, zasady zarządzania programem oraz źródła finansowania jego wdrażania. Dokument wyznacza szereg priorytetów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych, zwiększania zasobów leśnych czy cennych gruntów rolnych, wskazuje na racjonalną gospodarkę eksploatacyjną ale także skupia się na kierunkach rekultywacji czy na programach redukujących zanieczyszczenia z różnych źródeł. Dokument też wyznacza standardy w zakresie edukacji ekologicznej, tak ważnej dla kształtowania pozytywnych podstaw społecznych oraz wskazuje na proponowane formy ochrony przyrody. Ważnym także w zakresie koordynacji działań z zakresu ochrony środowiska jest także *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 - 2022 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028*.

Szczebel regionalny to przede wszystkim *Program ochrony środowiska dla powiatu łódzkiego wschodniego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*, którego głównym celem jako dokumentu operacyjnego jest wskazanie podstawowych problemów w zakresie ochrony środowiska w regionie oraz przedstawienie perspektywicznych kierunków ich rozwiązywania. W programie uwzględniono także wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów. Biorąc pod uwagę okres obowiązywania dokumentu, cele strategiczne dla gminy Nowosolna, są nadal aktualne. Cele takie jak rolnicze wykorzystanie odpadów pościekowych czy likwidacja powstających w lasach „dzikich” wysypisk odpadów czy stałe dbanie o poprawę jakości rzek, wydają się niestety, stale aktualne. Na szczeblu gminnym to *Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Nowosolna na lata 2018–2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025*.

Kolejnym dokumentem jest *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowosolna za 2018 r.*, który zawiera analizę stanu gospodarki odpadami na terenie gminy (rodzaj, ilość, źródła powstawania odpadów oraz system zbierania odpadów) oraz prognozę dalszych zmian w zakresie gospodarki odpadami. Dokument ten co roku jest na bieżąco publikowany.

Ponadto lokalne dokumenty, które przenoszą uwarunkowania powyżej wymienionych dokumentów na grunt

gminy to między innymi Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020, która uwzględnia potrzebę rozwoju gminy w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych i społecznych oraz komunikacyjnych. Ważnym opracowaniem jest także Raport o stanie Gminy Nowosolna 2018, która zawiera szczegółowe dane liczbowe dotyczące inwestycji, terenów i mieszkańców gminy jak również analizuje aktualność obowiązujących dokumentów.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, międzykrajowym i krajowym zostały uwzględnione w planie zagospodarowania (w zakresie zapisania jak najbardziej racjonalnych zasad kształtowania przestrzeni objętej planem, uwzględnia on także uwarunkowania wynikające z zapisów dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego), dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, związane z planowanym przekształceniem terenu i wprowadzeniu w części zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej czy usługowej w zakresie nieuciążliwym, nie powinno zmienić się na tyle silnie by konieczne było wprowadzanie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Na etapie przedrealizacyjnym konieczne jest przeprowadzanie analiz, które winno wiązać się z zastosowaniem przepisów zawartych w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.).

Ustawa EIA reguluje kwestie postępowania w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko. Oczywiście zakładając, że zagospodarowanie przestrzenne fragmentu gminy Nowosolna zostanie przeprowadzone zgodnie z zapisami projektu miejscowego planu i w jego obszarze nie będą lokalizowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego.

Analizę skutków realizacji postanowień planu można wykonać w ramach oceny aktualności studium i planów sporządzanych przez Wójta Gminy Nowosolna. Obowiązek wykonywania analiz wynika z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2018 poz. 1945 ze zm.). Należałoby tu zwrócić szczególną uwagę na realizację planu w zakresie urządzania zieleni, krajobrazu i zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie w odniesieniu do przepisów odrębnych z naciskiem na te dotyczące ochrony przyrody.

Ponadto, do wykonania analiz możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy

środowiska na danym terenie. Ocenę aktualności studium i planów powinno się sporządzać, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu, jeśli oczywiście nastalaby taka konieczność.

3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem planu

3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego

Gmina Nowosolna położona jest w województwie łódzkim, w północnej części powiatu łódzkiego-wschodniego. Od wschodu powiat łódzki wschodni graniczy z gminą Brzeziny (powiat brzeziński), od południa z gminą Andrespol (powiat łódzki – wschodni), od zachodu z gminą miasto Łódź i od północy z gminą Stryków (powiat zgierski).

Rzeźba, geologia, grunty

Gmina Nowosolna położona jest na granicy dwóch głównych jednostek tektonicznych Polski – antyklinorium środkowopolskiego i synklinorium szczecińsko-łódzko-miechowskiego. Przez Gminę przebiega granica między wałem Justynowa – będącym częścią antyklinorium środkowopolskiego, zbudowanym z utworów jurajskich a Niecką Łódzką, zbudowaną z osadów górnokredowych, związanych z sedymentacją osadów w środowisku morskim. Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego cały obszar Gminy Nowosolna, znajduje się na Wzniesieniu Łódzkim. Na krajobraz regionu składa się falista wysoczyzna o wysokości dochodzącej do 284 m n.p.m, zbudowana z glin morenowych i piasków fluwioglacjalnych, opadająca wyraźnymi, silnie rozczłonkowanymi stopniami ku północy i południa w miejscowości Dąbrowa, najniższy na wysokości 150 m n.p.m. w miejscowości Stare Skoszewy. *Wysokości terenu objętego zmianą planu wahają się pomiędzy 243,2 a 243,8 m.n.p.m. Jest to obszar o relatywnie mało urozmaiconej rzeźbie terenu. Teren opracowania posiada korzystne warunki dla budownictwa.*

Powierzchnia obszaru gminy została ukształtowana w młodszym czwartorzędzie. Na całym obszarze dominuje krajobraz staroglacjalny z licznie występującymi cechami rzeźby związanej z akumulacją lodowcową (procesy glacialne) przemodelowanej w warunkach interglacjalnych, peryglacjalnych i holocenijskich. Gmina w całości położona jest w zasięgu zlodowacenia Warty (zlodowacenie środkowopolskie). Rzeźba obszarów w znacznym stopniu została ukształtowana pod wpływem warunków peryglacjalnych w okresie ostatniego zlodowacenia (zlodowacenie północnopolskie – bałtyckie), które spowodowały przeobrażenie powierzchni i złagodzenie form morfologicznych. Decydującą rolę odegrały czynniki denudacyjne.

Kiedy lądolód wędrował na południe – około 180 000–120 000 lat temu – natrafił w miejscu na północ od dzisiejszej Łodzi na przeszkodę w postaci progów skał mezozoicznych. Wtedy właśnie podczas stadiału warty zlodowacenia środkowopolskiego rozpoczęło się kształtowanie rzeźby. Ta blokada spowodowała, że lodowiec się zatrzymał, a przed jego czołem usypały się niesione ze Skandynawii osady wraz z głazami narzutowymi. Po wycofaniu się lądolodu, w wyniku wietrzenia, spłukiwania, spęzywania i erozji wietrznej następowała zmiana warciańskiego reliefu. W wyniku tych działań w okolicach Nowosolnej powstały ostańce, z których można podziwiać piękne panoramy oraz niecki, doliny denudacyjne – najciekawsza znajduje się w Niesułkowie.

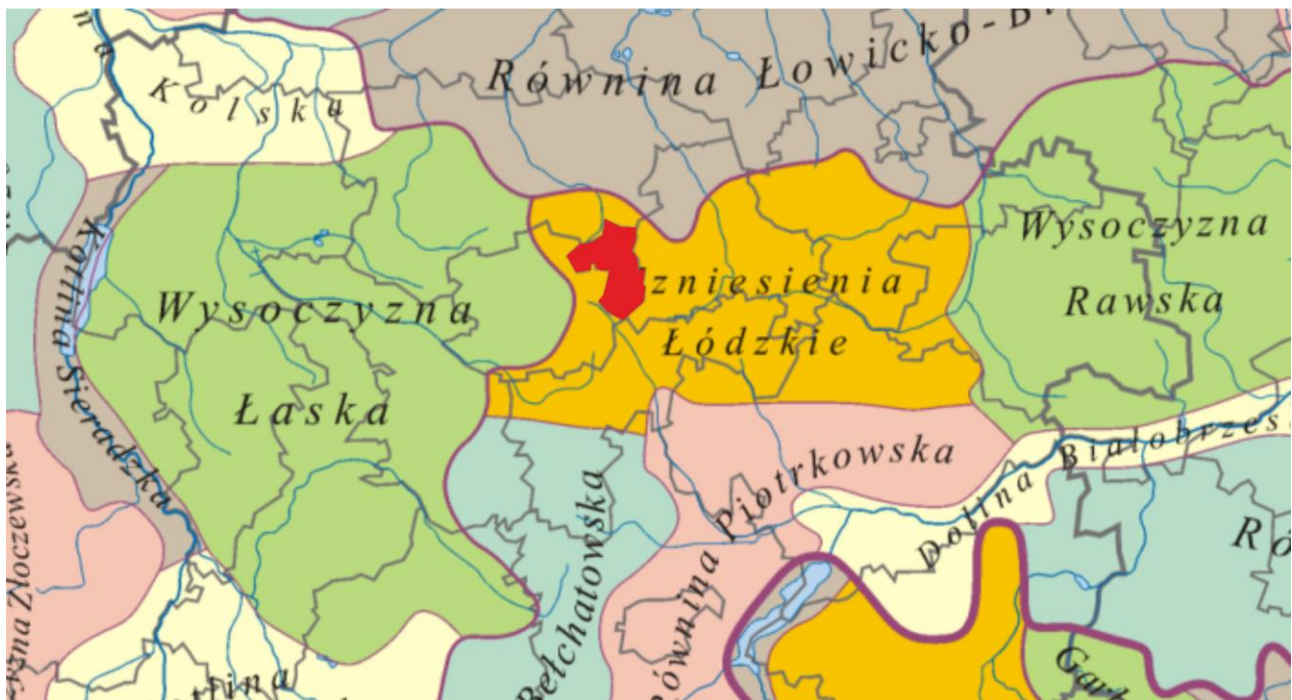
Wpływ na rzeźbę terenu miał także człowiek, podróżując przez te tereny przyczyniał się do wylesiania, a co za tym idzie powstania wąwozów, które przekształciły się w parowy. Najciekawsze w tym rejonie to Parowy Janinowskie i Parowy Brzezińskie.

Rysunek 1. Teren gminy Nowosolna na tle powiatu, województwa i kraju, źródło: internet.

Surowce mineralne:

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża.

Rysunek 2. Teren gminy Nowosolna na podziału fizycznogeograficznego wg Kondrackiego, źródło Internet

Wody powierzchniowe i podziemne:

Warunki środowiska przyrodniczego, zwłaszcza klimat, budowa geologiczna i rzeźba terenu, zadecydowały o charakterze stosunków wodnych na obszarze gminy Nowosolna.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Państwowy Instytut Geologiczny Gmina Nowosolna znajduje się w obszarze trzech Głównych Zbiorników Wodnych:

- GPZW 402 – Zbiornik Stryków. Wiek utworów sięga okresu jury górnej. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne 90 tys. m³/dobę a średnia głębokość ujęć 200 m.
- GPZW 403 – Zbiornik międzymorenowy Brzeziny – Lipce Reymontowskie. Utwory czwartorzędu w utworach międzymorenowych. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne 2 tys. m³/dobę a średnia głębokość ujęć 400 m.
- GPZW 404 – Zbiornik Koluszki – Tomaszów. Wiek utworów sięga okresu jury górnej. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne 350 tys. m³/dobę a średnia głębokość ujęć 200 m.

Teren opracowania znajduje się w zasięgu GZWP 402 i 403.

Według regionalizacji opartej na strukturach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), integrującej zagadnienia gospodarowania wodami podziemnymi i warunków hydrogeologicznych jako podstawowych elementów wdrażania i realizacji Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), wprowadzanej w ramach polityki środowiskowej Unii Europejskiej, *rejon planu położony jest w obrębie JCWPd 63 (identyfikator UE: PLGW600063).*

Struktura JCWPd 63 jest złożona z siedmiu poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami słabo przepuszczalnymi lub lokalnie pozostającymi w więzi hydraulicznej. Cztery poziomy wydzielone w dwu piętrach mezozoicznych wchodzących w skład trzech niezależnych struktur geologicznych (dwa poziomy

kredowe występują niezależnie w dwu odrębnych strukturach: niecce mazowieckiej i niecce łódzkiej) nie nakładają się na siebie, w danym punkcie występują co najwyżej dwa poziomy danego piętra mezozoicznego, stąd w pionie w danym punkcie występuje od trzech do pięciu poziomów wodonośnych (2 do 5 kenozoicznych i 1 – 2 mezozoiczne). Każdy z poziomów kenozoicznych charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu, w poziomach mezozoicznych układ ten jest zbliżony. Jednolite części wód podziemnych nr 84 składa się z czterech pięter wodonośnych: czwartorzędowe, kredowe, jurajskie oraz triasowe. Litologia pięter wodonośnych składa się w większości z piasków, margli oraz wapieni. JCWPd nr 71 natomiast złożona jest z dwóch pięter wodonośnych z czego każde z nich dzieli się na dwa poziomy. Piętro czwartorzędowe składa się z piasków i żwirów zaś piętro kredowe z margli, wapieni oraz opoki i piaskowca. Stan ilościowy oraz chemiczny jest dobry, ogólna ocena stanu JCWP jest dobra, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych niezagrażona.

Teren Gminy znajduje się prawie w całości w dorzeczu Wisły. W północnej części Gminy Nowosolna przepływa rzeka Moszczenica, o długości 5,3 km. W południowej części przepływa rzeka Miazga o długości 2,1 km. Wzdłuż rzek znajduje się wiele zbiorników wodnych oraz duża ilość dochodzących cieków wodnych. Według danych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej we wschodniej części Gminy znajduje się odcinek rzeki Mrożyca. Ponadto w obrębie Gminy występują także liczne oczka wodne, sieć kanałów melioracyjnych spełniających bardzo ważne funkcje melioracyjne oraz tereny stale zawadnione. Ogólny stan wód powierzchniowych ocenia się jako zły. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych jest zagrożona, ze względu na wpływ działalności antropogenicznej. Wody powierzchniowe są zagrożone przede wszystkim punktowymi źródłami zanieczyszczeń oraz spływami powierzchniowymi z terenów rolniczych oraz zanieczyszczeniami wprowadzanymi przez opady atmosferyczne z terenów rolniczych występują w ograniczonym zakresie w stosunku do lat poprzednich, z racji ograniczenia terenów rolniczych położonych z zasięgu spływów.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obszar gminy znajduje się w granicach 4 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwach: RW200017272249 – Moszczenica od źródeł do dopływu z Besiekierza, **RW200017273469 – Mrożyca**, RW2000172546329 – Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina, RW200017272345 – Mroga od źródeł do Mrożyca. Teren opracowania znajduje się w jednolitej części wód podziemnych **RW200017273469 – Mrożyca**.

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja					Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje*	Uzasadnienie derogacji
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	(SCWP)	Region wodny	Obszar dorzecza		(RZGW)					
				Kod	Nazwa						
PLRW200017273469	Mrożyca	SW1809	region wodny Środkowej Wisły	2000	obszar dorzecza Wisły	RZGW w Warszawie	naturalna część wód	zły	zagrożona	4(4) - 1	Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCWP generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCWP.

Tabela 1. JCWP w granicach planu miejscowego

Warunki klimatyczne:

Obszar Gminy Nowosolna cechuje się typowym klimatem występującym na terenie Polski Środkowej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5°C - 8°C (gdzie średnia temperatura powietrza okresu zimowego (XI-IV) wynosi -1,5°C, natomiast średnia temperatura powietrza okresu letniego (V-X) wynosi ok. 14°C). Bezmroźny okres trwa blisko 160 dni. Przymrozki wiosenne należą do zjawisk bardzo częstych. Występują głównie w maju, a czasami nawet jeszcze w początkach czerwca. Jesienne przymrozki rozpoczynają się zazwyczaj w pierwszej dekadzie października, ale niekiedy pojawiają się już w drugiej połowie września.

Ze Wielkość opadów związana jest z rzeźbą i ekspozycją terenu. Opisujący rejon klimatyczny charakteryzuje się średnią roczną sumą opadów wynoszącą około 600-650 mm. Czas trwania okresu wegetacyjnego (czyli liczba dni ze średnią temperaturą dobową nie jest mniejsza niż 5°C wynosi do 215 dni. Na obszarze gminy występują głównie zachodnie i południowo-zachodnie kierunki wiatru.

Częstotliwość wiatrów należących do klas prędkości 0-2 m/s i 2-5 m/s wynosi odpowiednio 44,1% i 42,4%, na ciszę natomiast 6,9 %. Położenie na styku ścierających się mas powietrza oceanicznego i kontynentalnego, powoduje znaczne zmiany pogody. Okres wegetacyjny z intensywnym wzrostem roślin często charakteryzuje się niedoborem wody, natomiast zbiorów – nadmiarem opadów.

Gleby:

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne wyróżnione przez Szponara (2003) na podstawie następujących kryteriów: budowa profilu glebowego (typ i podtyp gleby, rodzaj, gatunek, miąższość poziomu próchnicznego i zawartość próchnicy, skład chemiczny gleby i jej odczyn, oglejenie, właściwości fizyczne); stosunki wilgotnościowe uwarunkowane położeniem w terenie; wysokość bezwzględna.

Jest to region z przewagą gleb typu pseudobielicowego i brunatnego wytworzonych na glinach słabo piaszczystych zaliczanych do kompleksu żyniego bardzo dobrego. Jest to kompleks przydatności rolniczej gleb który obejmuje najlepsze gleby lekkie, wytworzone z piasków gliniastych mocnych całkowitych lub piasków gliniastych, które zalegają na zwięźlejszym podłożu. Gleby zawarte w tym kompleksie są glebami strukturalnymi o właściwych stosunkach wodnych i dobrze wykształconym poziomie próchnicznym.

W obszarze opracowywanego planu występują grunty rolne klasy IVa i IVb. Grunty rolne w obrębie opracowania zgodnie z ustawą z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161.) nie wymagają wyłączenia z produkcji rolnej na podstawie decyzji ministerialnej.

Fauna i flora:

W związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, a w dalszej kolejności osadnictwa pierwotna roślinność gminy uległa znaczącej zmianie. Miejsce lasów zajęły pola uprawne, a następnie zabudowa oraz tereny komunikacyjne.

Przez obszar gminy przebiega wiele naturalnych granic zasięgów roślin, reprezentujących różne elementy geograficzne. Szczególną rolę w kształtowaniu stosunków ekologicznych odgrywają lasy.

Najbardziej naturalną formacją roślinną nierozzerwalnie związaną z krajobrazem są lasy. Powierzchnia lasów na terenie gminy Nowosolna wynosi blisko 124,229 ha, co stanowi 23,1% całego obszaru (przy średniej województwa 21,4%).

Prawie 90% tej powierzchni stanowią lasy państwowe, w tym 16 ha to lasy gminne. Zarządcą lasów Skarbu Państwa są Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Brzeziny z siedzibą w Kaletniku. Pozostałe 10% to lasy prywatne, nadzór nad gospodarką leśną prowadzoną w lasach prywatnych sprawuje Starosta Powiatu Łódzkiego Wschodniego w Łodzi. Największy zwarty zespół leśny tworzy Las Wiączyński na terenie, którego utworzono rezerwat leśny Wiączyń porośnięty przez buki, jawory i jodły na granicy zasięgu.

Skład gatunkowy lasów, wynika z rodzaju siedliska (na które decydujący wpływ ma rodzaj występujących gleb i obecność cieków wodnych), a także z panujących warunków klimatycznych. W drzewostanie lasów znajdujących się na terenie Gminy Nowosolna dominują gatunki takie jak: sosna, brzoza, grochodrzew, olsza czarna, wierzba, świerk. W podszycie często spotykanymi gatunkami jest leszczyna pospolita, czy jarzęb pospolity. W runie często spotykana jest borówka czernica, mszaki i paprocie.

Na terenie gminy wykonywane są nowe nasadzenia drzew, dzięki którym możliwe będzie zwiększenie populacji niektórych gatunków bądź utrzymanie ich na stałym poziomie.

Elementem uzupełniającym gminny system zieleni są zadrzewienia śródpolne, skupiska drzew i krzewów porastających ciek i zbiorniki wodne oraz zadrzewienia okrajków i przydroży. Spełniają one ważną rolę korytarzy ekologicznych, a porastając granice własnościowe poszczególnych gruntów i miedz, stają się jednym z charakterystycznych elementów krajobrazu rolniczego. W skład gatunkowy zarośli wchodzi głównie liściaste gatunki rodzime.

Roślinność, która występuje w granicach zmiany planu to przywleczone antropogeniczne gatunki roślin, pokrywają pola uprawne, pobocza dróg. Skład gatunkowy różni się całkowicie od roślinności pierwotnej i jest wynikiem gospodarki ludzkiej. Teren nie jest urządzony, od jakiegoś czasu grunty rolne w obrębie opracowania nie są uprawiane, porastają rozsiewającą się roślinnością synantropijną. Z całą pewnością z uwagi na obecność pobocza drogi możemy tutaj spotkać różnego rodzaju przykłady roślinności ruderalnej tj. trawy, ale także różnego rodzaju rośliny jednoroczne, w tym także rozsiewane przez wiatr czy ptaki, takie jak rukiewnik wschodni, perz, mniszek pospolity czy babka lancetowata. Jeśli chodzi o teren rolny – skład gatunkowy jest niemożliwy do określania z uwagi na okres opracowywania prognozy. Na odcinku bezpośrednio przylegającym do drogi, obok bramy występuje grupa młodych zadrzewień, brzoza – o niewielkim przekroju pnia – które rozrosły się w wyniku zaprzestania na terenie nieruchomości zabiegów agrotechnicznych.

Najliczniejsza a jednocześnie najróżnorodniejsza gatunkowo, jest gminna fauna ptasia. Doliny rzek, rowy melioracyjne, łąki i tereny podmokłe, stwarzają sprzyjające warunki dla bytowania awifauny. W gminie występują: kos, szpak, kawka, zięba, kruk, skowronek, wróbel, sikorka, jastrząb oraz gatunki ptaków objęte ścisłą ochroną gatunkową w Polsce: pustułka, sierpówka, bogatka, modraszka, modraszka bogatka, zaganiacz, dzwonec, puszczyk, myszołów, krogulec, kobuz, piecuszek .

W lasach można spotkać zwierzynę grubą: jelenie, sarny, dziki oraz zwierzynę drobną np.: lisy, jenoty, borsuki, kuny, tchórze, piżmaki, zające, bażanty i kuropatwy.

Na obszarach wykorzystywanych rolniczo, występują owady takie jak m.in.: bąk bydlęcy, łowik szerszeniak, paź królowej, turkuć podjadek, oraz pajęczaki: pająk tygrzyk paskowany, krzyżak łąkowy. Wśród gryzoni przedstawicielami są: nornica ruda, mysz leśna, mysz zaroślowa, wiewiórka ruda. Płazy reprezentują żaby i ropuchy, jaszczurki, w tym padalce.

Faunę terenu opracowania reprezentują typowe gatunki związane z uprawami oraz związane z obecnością człowieka. Wśród ptaków, które potencjalnie mogą żerować w obrębie opracowania, wymienić można skowronka, trznadla, potrzyszczka, kopciuszka. Do gatunków ptaków potencjalnie korzystających z tego obszaru jako miejsce żerowania można zaliczyć myszołowa czy pustułę. Wśród ssaków wymienić można mysz domową, polną, badyłarkę, ryjówkę aksamitną. Z uwagi na sąsiedztwo terenów leśnych możliwa jest okresowa obecność zwierzyny leśnej tj. dziki, jelenie. Podkreślić należy, że podczas wizji w terenie – nie zaobserwowano zwierząt objętych ochroną.

Podsumowując zasadniczo szata roślinna jak i fauna omawianego obszaru niczym nie wyróżnia się na tle okolicy czy regionu, reprezentowana jest głównie przez gatunki związane z gospodarką człowieka i siedliskami silnie przez niego zniekształconymi. Obszar ten można uznać za dość przeciętny pod względem fauny jak i flory.

3.2. Obszary chronione

Ochrona środowiska przyrodniczego

Teren opracowania leży w zasięgu występowania Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich położony jest na północny wschód od Łodzi, pomiędzy Łodzią, Brzezunami i Strykowem. Pod względem administracyjnym Park znajduje się na terenie 2 miast – Łódź i Brzeziny oraz 5 gmin – Nowosolna, Stryków, Brzeziny, Dmosin i Zgierz.

Powierzchnia Parku wynosi 11580 ha, a powierzchnia otuliny 3083 ha. Według regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego Park położony jest w obrębie makroregionu Wzniesień Południowomazowieckich, w jego północnej części, która znana jest pod nazwą Wzniesień Łódzkich i obejmuje najsilniej eksponowaną północną krawędź tego mezoregionu, przebiegającą równoleżnikowo od Zgierza na zachodzie, po Brzeziny na wschodzie.

Najwyższy punkt na terenie PKWł leży na wysokości 284 m n.p.m. (tzw. wzgórze „Radary”, koło miejscowości Dąbrowa). Wzgórza w południowej części Parku opadają wyraźnymi stopniami w kierunku północnym, ku Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej. Północny skraj Parku, leżący w odległości 7–9 km od krawędzi znajduje się na wysokości 165 m n.p.m. (dolina Moszczenicy pod Strykowem), a nawet poniżej 150 m n.p.m. (dolina Mroźnicy w Niesułkowie).

Park został powołany Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia

1996 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 1996 r. Nr 27, poz. 163, Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego z 1996 r. Nr 33, poz. 238). Obowiązującym aktem prawnym w granicach parku jest Uchwała Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie: dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 165 poz. 1359 z dnia 9 czerwca 2010 r.). Park posiada Plan ochrony zgodnie z treścią Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony PKW (Dziennik Urzędowy Woj. Łódzkiego Nr 231, poz. 2162 z dnia 21 sierpnia 2003 r.).

Plan ochrony określa szczególne cele ochrony Parku:

1. Dla ochrony przyrody nieożywionej:

- 1) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, stanowiących świadectwo przeszłości geologicznej regionu, w tym także zjawisk i obiektów o charakterze antropogenicznym;
- 2) podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, zachowanie warunków siedliskowych do funkcjonowania ekosystemów oraz zachowanie reliktowych zabytków przyrody nieożywionej;
- 3) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
- 4) udostępnianie dla celów naukowych, edukacyjnych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej.

2. Dla ochrony szaty roślinnej:

- 1) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych;
- 2) zachowanie pełnej różnorodności florystycznej w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
- 3) ochrona zasobów genowych tradycyjnych odmian roślin uprawnych;
- 4) ograniczanie procesu neofityzacji flory;
- 5) zachowanie pełnego inwentarza zbiorowisk roślinnych w szczególności naturalnych i półnaturalnych, a także antropogenicznych związanych z tradycyjnymi formami zagospodarowania (fitocenozy segetalne), zachowanie wszystkich istotnych i charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego typów ekosystemów.

3. Dla ochrony fauny:

- 1) zachowanie pełnego inwentarza naturalnej fauny w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
- 2) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków chronionych, rzadkich i regionalnie zagrożonych;
- 3) zachowanie korytarzy ekologicznych.

Realizacja planu nie naruszy szczególnych celów ochrony Parku.

Poza celami, na terenie Parku obowiązują różnego rodzaju zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);

- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

W nawiązaniu do pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska znak: WOOŚ.410.376.2019.MGw wyjaśniamy, że w obrębie planu nie dojdzie do złamania zakazu w obrębie opracowywanego dokumentu.

Na odcinku bezpośrednio przylegającym do drogi, obok bramy występuje grupa młodych zadrzewień, brzoź – o niewielkim przekroju pnia – które rozrosły się w wyniku zaprzestania na terenie nieruchomości zabiegów agrotechnicznych. Mimo, że nie pełnią one szczególnej funkcji dla ekosystemu, to i tak nie dojdzie do ich zniszczenia w wyniku realizacji uchwały planu. Wjazd na działkę jest poza strefą ich występowania – natomiast linia zabudowy wprowadzona na rysunku do uchwały – 18,0 m ogranicza możliwość zainwestowania w tej strefie.

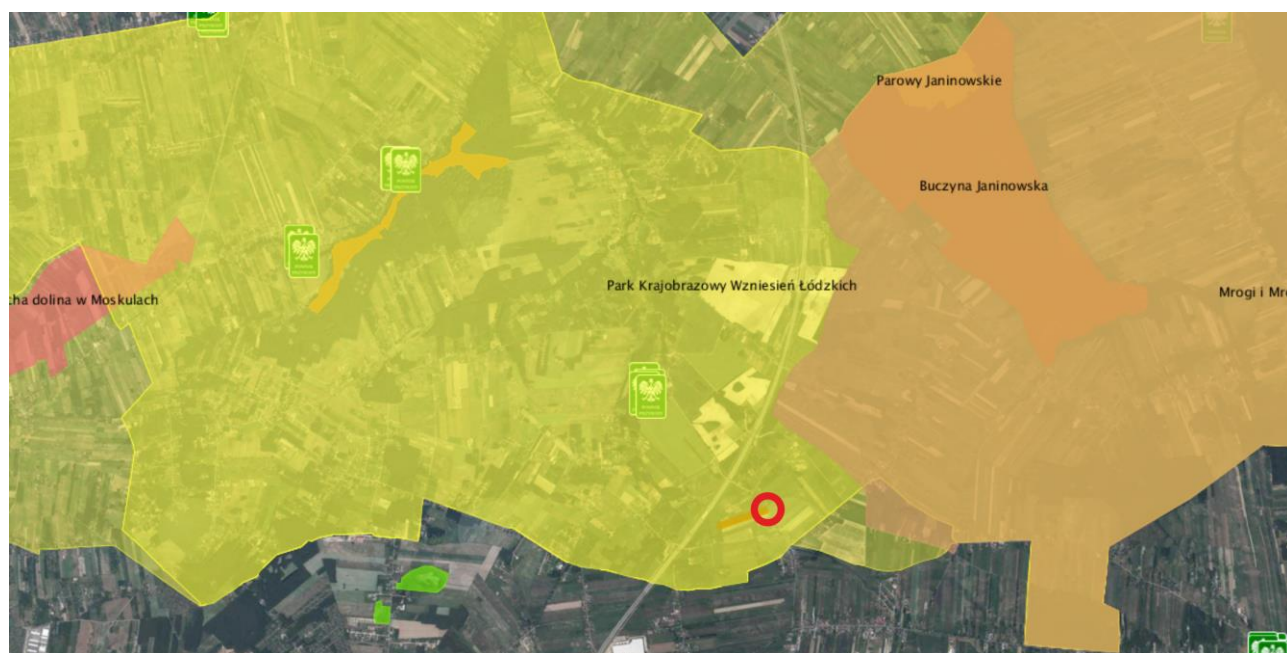
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 8) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 9) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

Zakazy, o których mowa nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony;
- 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i

przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku krajobrazowego.

Rysunek 4. Teren opracowania na tle najbliższych obszarów chronionych, źródło: <http://geoportal.gov.pl>

Realizacja planu nie naruszy integralności obszaru Parku Krajobrazowego. Wszelkie ingerencje w obrębie terenu objętego planem obejmować będą niewielkie obszary, główne oddziaływania będą dotyczyć jedynie strefy przypowierzchniowej gruntów w zakresie posadowienia budynków. Planowane zagospodarowanie ma charakter ekstensywny i dotyczy niewielkiego obszaru.

Zarządca Parku Krajobrazowego – Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego – w piśmie znak: ZPKWŁ-PKWŁ.500.3.3019.AZ, L.dz.02-w. nie wniósł żadnych uwag co do treści prognozy oraz projektowanej uchwały, wskazał, że w obrębie planu nie występują zadrzewienia śródpolne i inne, które mogłyby zostać usunięte w związku z realizacją uchwały planu miejscowego. Mimo to projektanci zwiększyli wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej z 60% do 80% i zmniejszyli wskaźnik powierzchni zabudowy z 25% do 20%.

W związku z uwagą regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w piśmie znak: WOOŚ.410.376.2019.MGw – w zakresie wskazań dotyczących ewentualnego występowania zadrzewień śródpolnych jak wskazano powyżej – w granicach planu występuje niewielkie skupisko drzew brzoź przy bramie wjazdowej na teren nieruchomości, choć trudno uznać je jako szczególnie cenne, uchwała wprowadza zabezpieczenie przed ich zniszczeniem, poprzez ograniczenie intensywności oraz wyznaczenie linii zabudowy w sposób zabezpieczający ich obecność na terenie planu. Powyżej w pkt. 3.2. zacytowano obowiązujące w granicach parku ograniczenia obowiązujące na terenie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, wynikających z przepisów szczegółowych obowiązujących w granicach planu tj. Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia 1996 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 1996 r. Nr 27, poz. 163, Dz. Urz. Woj. Skierniewickiego z 1996 r. Nr 33, poz. 238) a także Uchwały Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie:

dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 165 poz. 1359 z dnia 9 czerwca 2010 r.) oraz Planu ochrony zgodnie z treścią Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego nr 5/2003 w sprawie ustanowienia planu ochrony PKW (Dziennik Urzędowy Woj. Łódzkiego Nr 231, poz 2162 z dnia 21 sierpnia 2003 r.).

W granicach planu nie występują także użytki leśne w związku z tym odstąpiono od analizy w zakresie pokrycia zwartej powierzchni przez lasy, czy runem leśnym – na co wskazywał w zakresie swojego pisma Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Obszar zajęty przez drzewa na terenie opracowania to niewielki fragment o powierzchni około 35 m². Z uwagi na linię zabudowy odsuwającą ten teren z zakresu zagospodarowania, oraz wskazania w uchwale dotyczące przestrzegania przepisów wynikających z obecności Parku Krajobrazowego nie dojdzie do zniszczenia drzew w tej strefie a zatem obawa co do nie spełnienia zakazu dot. ochrony drzew w granicach Parku jest w tym wypadku bezzasadna.

Ochrona środowiska kulturowego

Teren opracowania pozbawiony jest walorów kulturowych.

3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska

Stan środowiska terenów gminy Nowosolna *objętych planem można określić jako umiarkowany, są to tereny przekształcone są to: strefy terenów rolnych* stale ulegające wpływom antropogenicznym. Na analizowanym terenie objętym niniejszym opracowaniem do najmniejszych przekształceń doszło w obrębie elementów abiotycznych środowiska przyrodniczego. Rzeźba terenu została zmieniona w najmniejszym stopniu. Stosunki hydrologiczne zostały przekształcone celem odwodnienia najpierw terenów rolnych, a obecnie ulegają dalszym modyfikacjom, w wyniku rozwoju stref gospodarczej gminy.

Elementy biotyczne natomiast, to elementy, które uległy największym przekształceniom. Najpierw funkcja rolna, rozwój miejscowości, a w raz z nimi budowa sieci komunikacyjnej i elementów infrastruktury technicznej spowodowały zupełne ich przekształcenie. Chodzi przede wszystkim o wyparcie pierwotnej szaty roślinnej oraz fauny na rzecz gatunków antropogenicznych związanych z bytowaniem człowieka.

Do miejsc potencjalnych zagrożeń dla środowiska w obszarze planu należą: strefy zabudowań sąsiednich, ciągi komunikacyjne, oraz elementy infrastruktury technicznej itd. Oddziaływania potencjalne to przede wszystkim emisja pyłów i gazów, związana głównie z okresem grzewczym, emisja kołowa z pojazdów poruszających się po sieci dróg dojazdowych, ponadto niewłaściwe postępowanie z odpadami, niewłaściwe składowanie, przechowywanie czy ich utylizacja.

3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Odporność na degradację i zdolność do regeneracji można oceniać w odniesieniu do rodzaju pokrywy glebowej, stopnia zagrożenia zanieczyszczeniami wód powierzchniowych, izolacji wód podziemnych czy rodzaju pokrywy roślinnej.

Najmniej narażone na degradację środowiska przyrodniczego są obszary niezamieszkałe i rzadko odwiedzane przez człowieka. *Na omawianym fragmencie gminy Nowosolna takie obszary nie występują, nawet jeśli są niezabudowane (tereny pól), podlegają stałym wpływom zewnętrznym.*

Ekosystem pierwotny terenu został przekształcony w wyniku działalności człowieka za sprawą rozwoju funkcji rolniczej a później, sieci dróg, czy przekształceń wynikających z unormowania stosunków wodnych.

Wiążą się z tym pewne typowe dla charakteru przekształceń elementy, które wpływają na zmianę środowiska przyrodniczego. W przypadku terenów biologicznie czynnych, terenów zieleni urządzonej czy terenów rolnych należy do nich stosowanie nawozów sztucznych, środków ochrony roślin, które mogą w sposób negatywny oddziaływać chociażby na wody gruntowe i glebę. Poza okresem wegetacyjnym, kiedy pokrywa glebowa pozbawiona jest roślinności, może dochodzić do wzmożonej erozji wietrznej. Należy pamiętać, że zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego są często zbiorowiskami mało stabilnymi i wrażliwymi na wszelkie zmienne warunki środowiskowe. Ich istnienie i prawidłowe wzrastanie zależy od ciągłej ingerencji ludzkiej w środowisko przyrodnicze.

Do zagrożeń na analizowanym obszarze, do których może dochodzić w wyniku przekształceń środowiska przyrodniczego należy zaliczyć także zwiększenie poboru wód oraz produkcję płynnych zanieczyszczeń związanych z działalnością ludzką (produkcją) oraz zanieczyszczenie gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych zanieczyszczeniami komunalnymi, choć są to zagrożenia potencjalne (dotychczasowe plany miejscowe regulowały swoimi zapisami uwarunkowania infrastrukturalne) to i tak działania ludzkie, generują bez przerwy różnego rodzaju zagrożenia dla środowiska.

Pomimo wprowadzonej surowej gospodarki wodno-kanalizacyjnej, prowadzenia programów dotyczących postępowania z odpadami, zawsze znaleźć można w obszarach gminy miejsca, gdzie znajdują się dzikie wyspiska śmieci, czy tereny, które nadal wymagają dodatkowego uzbrojenia infrastrukturalnego. Dodatkowym i stałym źródłem oddziaływania jest generowany ruch kołowy pojazdów, który wpływa nie tylko na strefę przyrodniczą gminy (zanieczyszczenia gleb, powietrza) ale także jest elementem obniżającym komfort życia (hałas, wibracje) oraz wpływającym na bezpieczeństwo (wypadki, kolizje).

Aby wzmocnić naturalną odporność środowiska przyrodniczego gminy należy przede wszystkim racjonalnie użytkować istniejące tereny zieleni w obrębie całego terenu gminy, wprowadzać dodatkowe zadrzewienia i zakrzewienia, utrzymywać zieleń łągową w obrębie dolin oraz objąć dodatkowo ochroną prawną tereny o najwyższych walorach ekologicznych.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu

W przypadku zaprzestania dalszego inwestowania na tym terenie nie powinny wystąpić nowe niekorzystne zmiany. Brak realizacji zapisów projektu miejscowego planu nie zmieni jednak istniejących uciążliwości takich jak:

- hałas, którego głównym źródłem jest komunikacja oraz okresowo systemy wentylacji;

- emisji pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z indywidualnych gospodarstw, oraz emisji gazów związanych z komunikacją;
- emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów związanych z gospodarką komunalną oraz produkcją w zakładach spoza terenu opracowania;
- presja na przyrodę ożywioną – gospodarka ludzka nie pozwala na otworzenie naturalnych systemów przyrodniczych, swoiste bariery w postaci tras komunikacyjnych oraz terenów zainwestowanych, zwiększająca się powierzchnia terenów zabudowanych, powodować będą utrzymywanie się już zaistniałych dysonansów w funkcjonowaniu ekosystemów;
- zaśmiecanie terenów, powstawanie dzikich wysypisk śmieci w obszarach wolnych od zabudowy – konsekwencją jest obniżenie walorów fizjonomicznych.

3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Rozwój gminy Nowosolna związany jest przede wszystkim z uwarunkowaniami lokalizacyjnymi (bliskość autostrady A1 i sąsiedztwa miasta Łodzi) a także przyrodniczymi (dość prosta morfologia terenu). Jego konsekwencje zostały określone w opracowaniu ekofizjograficznym. Zgodnie z nimi, a także zgodnie z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania jest przestrzeganie zasad:

- zrównoważonego rozwoju – w tym zachowanie odpowiednich poziomów powierzchni biologicznie czynnej oraz wskazanie funkcji nieuciążliwych lub jak najmniej uciążliwych wobec środowiska przyrodniczego,
- ładu przestrzennego – planowanie inwestycji w obrębie fragmentu gminy Nowosolna z nastawieniem na rozwój funkcji: **związanych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną** zgodnie z zasadami racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego oraz w sposób nieuciążliwy wobec mieszkańców terenów przyległych, w sposób możliwie jak najmniej niekorzystny wizualnie i nietworzący dysonansów przestrzennych.

W opracowaniu ekofizjograficznym przedstawiono między innymi następujące wnioski, uwagi i wskazania dotyczące kształtowania rozwoju obszaru gminy:

- dopuszcza zabudowę o charakterze usługowym, mieszkalnym i zagrodowym nieuciążliwym; głównie jako uzupełnienie terenów wzdłuż dróg,
- wskazany jest brak lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco i potencjalnie oddziaływać na środowisko mogących powodować ponadnormatywne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego oraz zdrowia i życia mieszkańców,
- dopuszcza rozwój funkcji komunikacyjnej – rozbudowę istniejących ciągów komunikacyjnych (normatywowanie dróg) wraz z prawidłowym kształtowaniem zieleni przydrożnej;
- wskazuje stałe dbanie o ciągi komunikacyjne obsługujące teren i dostosowanie ich do przyszłych rozwiązań przestrzennych, zwiększanie bezpieczeństwa komunikacyjnego;

- wskazuje się na konieczność dbania o system melioracyjny, odpowiednie jego kształtowanie, zachowanie lub przebudowę w miejscach kolizyjnych;
- wskazuje stopniowe zwiększanie udziału paliw ekologicznych i alternatywnych źródeł energii w gospodarce ciepłej;
- wskazuje aby wyłączyć z zainwestowania tereny najbardziej cenne przyrodniczo i nakazuje pozostawić je w aktualnym użytkowaniu oraz objąć stosowną ochroną prawną.

3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska

W przypadku analizowanego terenu gminy Nowosolna – można wskazać kilka potencjalnie istniejących konfliktów lub zagrożeń wynikających ze specyfiki obecnego użytkowania terenu. Wszystkie składają się na problemy dotyczące ochronę środowiska całego ekosystemu wiejskiego.

Na jakość powietrza atmosferycznego ma suma emisji z niskich emitorów z istniejących lokalnych kotłowni, które z uwagi na ich znikomą ilość w niskim stopniu kształtują poziom emisji zanieczyszczeń powietrza w swym najbliższym otoczeniu (tzw. emisja powierzchniowa). Z kolei największe wartości stężeń zanieczyszczeń powietrza substancjami powstającymi na skutek spalania paliw do celów grzewczych oraz paliw napędowych (m.in. CO, SO₂, NO₂, PM₁₀, węglowodory, Pb) notuje się wzdłuż ulic – jednak na analizowanych terenach, nie ma prowadzonych monitoringów, które wskazywałyby na przekraczanie dopuszczalnych norm.

Na stan wód i gleb zasadniczy wpływ ma gospodarka wodno-ściekowa gminy. Nadal pomimo systematycznego wzrostu długości sieci kanalizacyjnej na skutek niedostatecznej liczby podłączeń kanalizacyjnych część ścieków jest zrzucana bez oczyszczenia w niekontrolowany sposób do wód i do gruntu.

Źródłem zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi tzn. azotanami i fosforanami są również spływy obszarowe z nawożonych pól uprawnych oraz łąk i pastwisk.

W celu poprawy czystości wód do zadań pierwszoplanowych gminy należy zaliczyć całkowite uregulowanie gospodarki ściekowej gminy – wykonanie kanalizacji sanitarnej w jednostkach osadniczych jej pozbawionych.

Nadmierne zakwaszenie gleb oraz ich zubożenie w składniki pokarmowe jest przyczyną wypłukiwania z nich do wód pozostałych składników, co powoduje eutrofizację wód i ich zanieczyszczenie. Rośliny rosnące na kwaśnych glebach łatwo przyswajają większość metali ciężkich. Jedyną metodą na zneutralizowanie kwaśnego odczynu gleb jest ich wapnowanie.

W związku ze wzrostem ilości wytwarzanych odpadów komunalnych wymagane jest dalsze propagowanie konieczności selektywnej zbiórki odpadów pochodzenia komunalnego. Pozwala to na pozyskanie cennych surowców wtórnych i zmniejszenie ilości składowanych odpadów.

Istotnym problemem jest także zanikanie terenów otwartych, biologicznie czynnych w sąsiedztwie na rzecz przekształceń związanych ze zwiększającą się powierzchnią utwardzoną (budynki, towarzyszące im ciągi komunikacyjne, infrastruktura parkingów, place manewrowe itd.). To pociąga za sobą szereg dodatkowych ingerencji w środowisko przyrodnicze, które mogą prowadzić do zaburzeń między innymi stosunków

wodnych czy chemizmu gleb czy zwiększenia zanieczyszczenia powietrza emisją niską. Powstające w większej ilości powierzchnie utwardzone, utrudniają odpływ powierzchniowy.

Wszystkie wyżej wymienione problemy, winny być diagnozowane na bieżąco, a metody ich minimalizacji sukcesywnie wdrażane.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego

4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu

Załącznik nr 1 do niniejszej prognozy przedstawiają schemat projektu zmiany miejscowego planu oraz określa potencjalne zagrożenia wynikające z przeprowadzenia postanowień planu. Pozwoli to na najprostszą, wstępną analizę zmian zagospodarowania przestrzennego umożliwionych zapisami projektowanego planu.

Ustala się tereny wyznaczone liniami rozgraniczającymi:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczony symbolem 1MN;
- teren drogi publicznej klasy lokalnej oznaczony symbolem 1KDL.

Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

1. Ustala się kształtowanie zabudowy zgodnie z wyznaczoną na rysunku planu nieprzekraczalną linią zabudowy oraz wskaźnikami zagospodarowania terenu określonymi w ustaleniach szczegółowych.
2. Ustala się zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej i szeregowej.
3. Dopuszcza się podział na działki niespełniające parametru minimalnej powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów wyłącznie w celu lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, wydzielenia działki pod drogę, powiększenia sąsiedniej nieruchomości lub regulacji granic między sąsiadującymi nieruchomościami, pod warunkiem, że nieprzyłączana działka będzie spełniać warunek minimalnej powierzchni nowo wydzielanej działki budowlanej.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

1. Ustala się zakaz:
 - 1) lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczenia powietrza, gleby, ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych;
 - 2) wprowadzania ścieków niespełniających wartości określonych w przepisach odrębnych do wód powierzchniowych lub do gruntu.
2. Cały obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich w którym obowiązują, zgodnie z przepisami odrębnymi, ograniczenia w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, w tym ograniczenia w lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
3. Dla terenu 1MN ustala się klasyfikację ochrony akustycznej jak dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
4. W przypadku stwierdzenia na obszarze planu urządzeń melioracji wodnych kolidujących z planowaną inwestycją, należy przebudować lub zlikwidować urządzenia melioracji wodnych zapewniając prawidłowy odpływ wód zgodnie z przepisami odrębnymi.
5. Cały obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:
 - 1) Nr 403 Zbiornik międzymorenowy Brzeziny – Lipce Reymontowskie;
 - 2) Nr 402 Koruszki – Tomaszów.

Ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów

Dla terenu oznaczonego symbolem **1MN** ustala się przeznaczenie jako teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 80% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna powierzchnia zabudowy – 20% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy – od 0,05 do 0,35 w stosunku do powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy nad poziom terenu – 8 m;
- maksymalna wysokość nad poziom terenu budynków garażowych i gospodarczych, wiat, altan – 5 m i nie więcej niż jedna kondygnacja nadziemna;

Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej

1. Ustala się zaopatrzenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej poprzez istniejący, rozbudowywany i projektowany system uzbrojenia terenów.
2. Ustala się zachowanie istniejących urządzeń infrastruktury technicznej z możliwością ich rozbudowy, przebudowy lub rozbiórki.
3. W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
 - 1) zaopatrzenie z sieci wodociągowej;
 - 2) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej;
 - 3) dopuszcza się stosowanie indywidualnych ujęć wody.
4. W zakresie odprowadzenia ścieków ustala się:
 - 1) odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej po jej wybudowaniu;
 - 2) obowiązek podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej po jej zrealizowaniu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 3) jeżeli nie narusza to przepisów odrębnych dopuszcza się odprowadzanie ścieków do zbiorników na nieczystości ciekłe lub do przydomowych oczyszczalni ścieków.
5. W zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych ustala się:
 - 1) odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej po jej wybudowaniu;
 - 2) dopuszcza się zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych poprzez infiltrację powierzchniową i podziemną do gruntu, poprzez stosowanie systemów rozsączających, zbiorników odparowujących i retencyjnych, studni chłonnych, odprowadzanie do rowów i kanałów zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 3) zakaz zagospodarowywania wód opadowych lub roztopowych na działce w sposób zmieniający stosunki wodne na działkach sąsiednich zgodnie z przepisami odrębnymi.
6. Ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia oraz z odnawialnych źródeł energii.
7. W zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się:
 - 1) z sieci gazu przewodowego;
 - 2) dopuszcza się możliwość korzystania z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w gaz.
8. W zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej, ustala się z indywidualnych źródeł ciepła.
9. W zakresie telekomunikacji ustala się wykorzystanie bezprzewodowych oraz przewodowych sieci infrastruktury telekomunikacyjnej.
10. Ustalona maksymalna wysokość zabudowy dla poszczególnych terenów nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.
11. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie jako mikroinstalacje w rozumieniu przepisów odrębnych.
12. W zakresie usuwania nieczystości stałych ustala się obowiązek gromadzenia odpadów i nieczystości stałych w urządzeniach do tego przystosowanych oraz ich odbiór i usuwanie zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak już wspomniano w punkcie 3.5 niniejszego opracowania, nie powinien ulec znaczącej zmianie stan środowiska przyrodniczego ani zachodzące w nim obecnie tendencje przyczynić się do postępującego negatywnego wpływu. Zmiany spowodowane wprowadzeniem uchwały w życie, przyczynią się zarówno do zmian negatywnych jak i pozytywnych.

Na obszarze obowiązywania projektu planu może zaistnieć nowa zabudowa o różnych funkcjach związanych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Spowoduje to zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Nastąpi zmniejszenie infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. Nastąpi także zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej. Szata roślinna będzie niszczone bezpośrednio, przez usuwanie pokrywy roślinnej istniejącej, a także pośrednio przez zmianę stosunków glebowych i wodnych. Ogrzewanie nowej zabudowy przyczyni się do wzrostu tzw. "niskiej emisji" w sezonie grzewczym.

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu i niewielkie deniwelacje terenu zabiegi uzdatniające charakter rzeźby terenu praktycznie nie będą miały dużego znaczenia. Z tytułu wzmożonej eksploatacji dróg (systematycznie wzrasta liczba samochodów na drogach) do atmosfery przedostaną się większe ilości zanieczyszczeń w postaci CO, SO₂, NO₂, PM₁₀, węglowodory, ołowiu i jego związków. W zakresie zmian pozytywnych prognozuje się wzrost uzbrojenia infrastrukturalnego, ograniczając tym samym możliwość nielegalnego poboru wód czy pozbywania się nieczystości stałych i płynnych. Ponadto zachowanie powierzchni czynnych biologicznie będzie pozytywnie równoważyć zmiany stopniowo wprowadzane w obszarze planu.

Mimo iż zapisy planu dopuszczają powstanie inwestycji, mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko to zapisy planu ograniczają takie negatywne oddziaływanie do minimum, tak by wszelkie uciążliwości mieściły się w granicach prowadzonej inwestycji.

4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000

Środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne

Największy wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie miało wprowadzanie zabudowy (powierzchni nieprzepuszczalnych) na obszary dotychczas niezainwestowane, dotyczy to głównie posadowienia fundamentów i realizacja piwnic. Spowoduje to uszczelnienie podłoża i zmniejszenie infiltracji wód opadowych do gruntu. Prawdopodobnie nastąpi również alkalizacja środowiska glebowego spowodowana stosowaniem materiałów budowlanych. Rozwój jest również potencjalnym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych, dlatego bardzo istotne będzie prowadzenie odpowiedniej i surowej gospodarki wodno-ściekowej, a także dbanie zgodnie z założeniami planu o system melioracyjny.

Planowane zainwestowanie nie powinno nieść ze sobą zmian w skali mogącej mieć negatywne oddziaływanie na Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, które dotyczyć będzie jedynie przypowierzchniowych warstw gruntu, w celu posadowienia budynków. Potencjalne ryzyko zawsze istnieje, jednak realizacja planu, nie powinna wpłynąć na pogorszenie obecnego stanu JCWP i JCWPd. Wskazane w uchwale rozwiązania infrastrukturalne są konieczne dla zachowania bezpiecznego korzystania z wody użytkowej oraz odprowadzenia ścieków.

Flora i fauna

Realizacja projektu planu spowoduje dalsze przekształcenie powierzchni biologicznie czynnej. Na terenach przewidzianych do zabudowy i rozbudowy brak jest zbiorowisk i siedlisk szczególnie cennych, ale każda, nawet najmniejsza inwestycja budowlana niesie za sobą ryzyko zmniejszenia różnorodności gatunkowej.

Przestrzeganie ustaleń i założeń planu zwłaszcza w aspekcie przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju będzie tym bardziej istotne aby oddziaływanie na środowisko biotyczne jak i abiotyczne było możliwie jak najmniejsze i ograniczone do granic planu.

Fauna omawianego obszaru niczym nie wyróżnia się na tle okolicy czy regionu, reprezentowana jest przez gatunki związane z gospodarką człowieka i siedliskami silnie przez niego zniekształconymi. W wyniku realizacji założeń planu może dojść do przecięcia szlaków przemieszczania się zwierząt drobnych (ogrodzenia), a także wzrośnie udział fauny związanej z bytowaniem człowieka.

W granicach objętych planem, przeznaczonych pod rozwój stref zabudowań, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków fauny i flory w rozumieniu: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) a także Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713).

Krajobraz

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi dalsze przekształcenie krajobrazu. Powierzchnia objęta planem zostanie w części utwardzona i zabudowana na terenach przeznaczonych pod rozwój zabudowy o różnych funkcjach. Zgodnie z założeniami projektu planu i zgodnie z obowiązującym *Studium* zmiany będą konsekwencją podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej terenu opracowania. Całość ustaleń planu jest zgodna z założeniami kształtowania ładu przestrzennego wyznaczonego w studium. Wysokość zabudowy maksymalnie może osiągnąć 8,0 m.

Powietrze, warunki klimatyczne oraz oddziaływanie akustyczne

Wpływ ustaleń planu na stan sanitarny powietrza na omawianym obszarze ma tzw. "niska emisja" z indywidualnych źródeł ogrzewania z terenu opracowania oraz z terenów sąsiednich a także zanieczyszczenia komunikacyjne z dróg o czym napisano szerzej w poprzednich rozdziałach. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić zwiększenie liczby emitorów (z budynków) w sezonie grzewczym a także z uwagi na możliwy wzrost powstania obiektów o różnych funkcjach może dojść do emisji pyłowych związanych z działalnością obiektów. W związku z poszerzeniem stref zabudowanych może dojść także do zwiększenia użytkowania sieci drogowej a co za tym idzie, okresowo do wzrostu zanieczyszczeń liniowych (wywołanych ruchem pojazdów).

Plan nakłada ochronę akustyczną dla poszczególnych terenów, niemniej jednak z uwagi na użytkowanie dróg może okresowo dochodzić do oddziaływania akustycznego, nie powinno jednak mieć ono charakteru ciągłego, ponadnormatywnego hałasu. Dodatkowym obciążeniem może być obecność systemów wentylacyjnych, czy związanych z prawidłowym funkcjonowaniem obiektów infrastruktury technicznej. To może wiązać się z pojawieniem się wibracji. Nie powinno ono jednak oddziaływać swym wpływem na tereny sąsiednie, w tym tereny mieszkaniowe.

Dojdzie też do zmian z zakresu inwersji temperaturowej, która będzie się zmieniać w zależności od rodzaju przeszkód terenowych.

W obszarach już zainwestowanych (*takie występują w sąsiedztwie planu*) na elementy kształtujące klimat obszarów występują typowe zaburzenia opisane w punkcie 3.1. A zatem w miejscach, które zostaną doinwestowane dojdzie do na skutek wyzwania sztucznego ciepła do atmosfery do powstawania tzw. wysp ciepła a kierunki i prędkości wiatru są zmodyfikowane przez układ zabudowy.

Wszystkie wprowadzone planem zmiany będą miały oddziaływanie lokalne. Ich skala nie będzie istotna w regionie dalszym niż granice opracowywanego dokumentu i tereny sąsiadujące, dla których oddziaływanie to, będzie wiązało się głównie ze zmianami krajobrazowymi.

Obszary Natura 2000

Plan nie wprowadza zainwestowania w skali mogącej przynieść oddziaływanie na oddalone o kilkanaście i kilkadziesiąt km obszary Natura 2000.

Kłęski żywiołowe

Zgodnie z definicjami ustawowymi z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. 2017 poz. 1897 ze zm.) klęska żywiołowa to katastrofa naturalna lub awaria techniczna, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Katastrofa naturalna – to zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu. Awaria techniczna to gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości. Katastrofą naturalną lub awarią techniczną może być również zdarzenie wywołane działaniem terrorystycznym.

Biorąc pod uwagę obszar analizowany, możemy przede wszystkim identyfikować kwestie związane z postępującymi zmianami klimatu, które w skali lokalnej są właściwie nieodczuwalne, ale już w skali regionu łódzkiego są widoczne.

Zmiany klimatu regionu łódzkiego, to przede wszystkim wzrost temperatury średniej rocznej, wzrost zjawisk ekstremalnych jak deszcze nawalne, wzrost opadów średnich dobowych, przy jednoczesnym dłuższym czasookresie występowania okresy susz (fale upałów).

Województwo łódzkie ma charakter przemysłowo-rolniczy. Lesistość należy do najniższych w kraju, a problemem jest duże rozdrobnienie kompleksów oraz słaby poziom zagospodarowania lasów prywatnych. Region nie posiada dużej liczby rzek i cieków wodnych, natomiast jest bogaty w wody podziemne. Na potencjał gospodarczy składa się: wysoki poziom uprzemysłowienia i tradycje w zakresie przemysłu

włókienniczego, odzieżowego, farmaceutycznego, chemicznego, ceramicznego, spożywczego i energetycznego, duże zasoby ziemi i znaczący potencjał rolniczy z obszarami intensywnej produkcji ogrodniczej. Urbanizacja regionu jest bardzo nierównomierna i koncentruje się przede wszystkim w centralnej części województwa, w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym. Problemy demograficzne należą do największych w skali kraju – najintensywniejszy proces wyludniania, niekorzystna struktura wieku ludności.

Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych:

- odbudowa naturalnej retencji wodnej w celu zniwelowania suszy hydrologicznej i ochrony przed podtopieniami,
- zapewnienie integralności krajowego systemu obszarów chronionych przez utrzymywanie drożności korytarzy migracyjnych tworzącego warunki do ochrony terenów cennych przyrodniczo oraz przywrócenia i utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków,
- dostosowania struktury upraw, agrotechniki i gatunków w rolnictwie do występującego deficytu wód i zmian temperatury powietrza, oraz prowadzenie nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych,
- zwiększenie lesistości z uwzględnieniem różnorodności gatunkowej drzewostanów, zwiększania powierzchni zadrzewień i zakrzewień,
- zwiększenie wykorzystania OZE (min. wykorzystanie znacznych zasobów wód geotermalnych).

Na terenie opracowania zgodnie ze wskazaniem Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, uwzględniono część kierunków koniecznych dla zachowania stabilności przyrodniczej. Działania dotyczące polityki przestrzennej uwzględniają konsekwencje zmian klimatycznych dla terenów wiejskich. Ich wynikiem powinna być m.in. rozbudowa instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych, ochrona terenów cennych przyrodniczo.

Oczywiście kwestie zapisów w planach miejscowych determinuje ich skala oraz rodzaj planowanego przeznaczenia. *W uchwale do planu znalazły się zapisy dotyczące zaopatrzenia w media, zgodnie z zasadami modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. Realizacja uzbrojenia w zakresie określonym w planie zminimalizuje oddziaływania negatywne.*

Reasumując – plan miejscowy uwzględnia część postulatów, jednak jego skala oraz układ infrastrukturalny terenów sąsiednich, w tym wiejskiego zbiorczego układu sieci kanalizacji, nie jest w stanie w sposób kompleksowy zabezpieczyć terenu inwestycji przed skutkami zjawisk ekstremalnych jak chociażby deszcze nawalne.

Dla zachowania balansu pomiędzy sposobem zagospodarowania terenu inwestycją a możliwościami absorbującymi, plan nakazał konieczność pozostawienia części terenu w postaci biologicznie czynnej.

Poniższa tabela wskazuje na potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego jak i zagospodarowanie terenu.

POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI MPZP NA:	TAK	NIE	PRAWDOPODOBNIENIE
POWIETRZE			
→ wzrost zanieczyszczenia powietrza (pyły, gazy)	■		
→ powstanie odorów		■	
→ wzrost hałasu			■
→ wzrost wibracji			■ (systemy wentylacyjne okresowo)
POWIERZCHNIĘ ZIEMI			
→ unikatowych cech geologicznych		■	
→ zniszczenie warstw powierzchniowych (warstwy gleb)	■		
→ zmiany topograficzne			■ (niewielkie w granicach wyrównywania terenów)
→ wzrost erozji wietrznej	■		
→ wzrost zagrożenia osuwiskami		■	
WODY			
→ zmiany w obecnych przepływach wody			■ (m.in. powierzchnie utwardzone)
→ zmiany jakości wód		■	
→ zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych	■		
→ zmiany ilości wód powierzchniowych lub podziemnych	■		
→ zrzuty ścieków do wód			■ (jeśli nie zostaną spełnione warunki uchwwały)
→ zmiany ilości lub jakości wody pitnej			■ (zwiększenie poborów)
ROŚLINNOŚĆ			
→ zmiany różnorodności siedlisk	■		
→ wprowadzenie nowych gatunków	■		
ZWIERZĘTA			
→ zmiany różnorodności gatunkowej	■		
→ przecięcie szlaków wędrówek i migracji zwierząt	■		
ZAGOSPODAROWANIE TERENU			
→ zmiana sposobu i formy istniejącego lub planowanego zagospodarowania	■ (w części)		
KRAJOBRAZ			
→ zmiana lub degradacja wartości estetycznych krajobrazu:			
• w aspekcie lokalnym	■		
• w aspekcie ponadlokalnym		■	
KLIMAT			
→ zmiany cech klimatu:			
• w skali lokalnej			■
• w skali ponadlokalnej		■	

Tabela 2. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty i cechy środowiska
Autor: Opracowanie własne

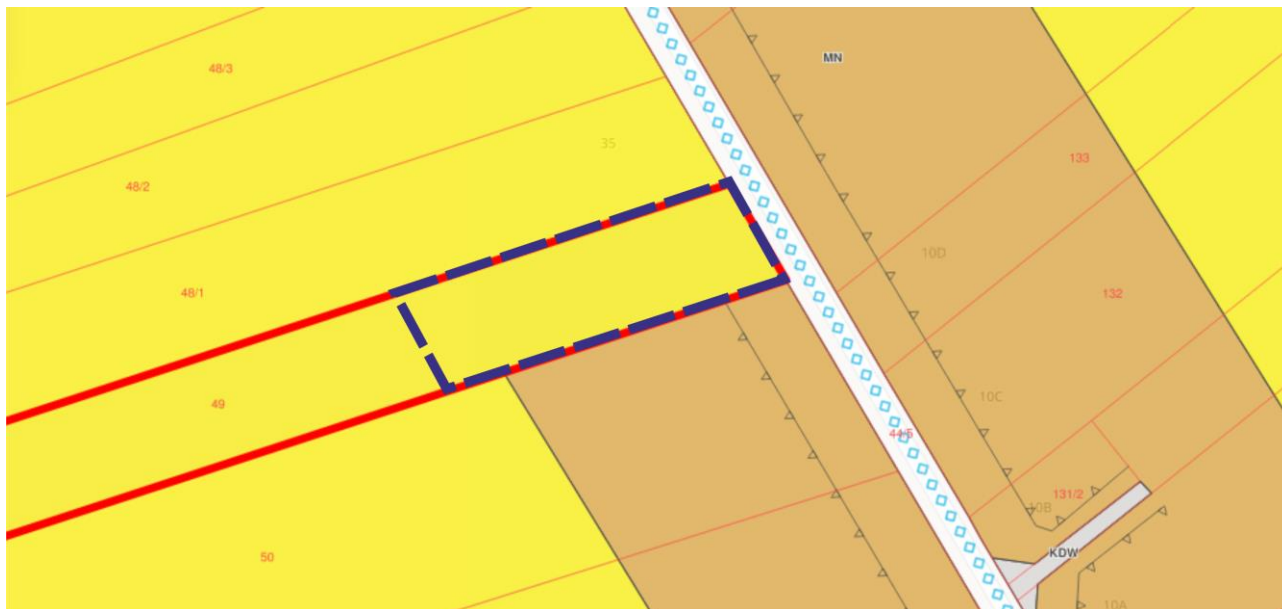
4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja założeń Planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Plan nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

4.5. Zgodność Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami

Hierarchiczny układ dokumentów, z którymi powiązany jest dokument zmiany planu miejscowego należy przeanalizować od bezpośrednio powiązanych uchwał obowiązujących planów miejscowych.

W granicach obszaru objętego planem tracą moc ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna przyjętego uchwałą nr XXXIII/225/05 Rady Gminy Nowosolna z dnia 13 czerwca 2005 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna. *W obowiązującym planie przeznaczenie to tereny rolne oraz niewielki fragment ciągu komunikacyjnego. Dojdzie do całkowitej zmiany przeznaczenia terenu w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wraz z ciągiem komunikacyjnym.*

Rysunek 5. Obowiązujący miejscowy plan

Wejście w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.) wymusiło na gminach obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zgodności z obowiązującym na danym terenie Studium.

Projektowany dokument jest zgodny ze Studium, które przewiduje przeznaczenie terenów objętych planem pod adekwatne (jak wskazane w uchwale zmiany planu) tereny o różnych funkcjach. Zgodnie z częścią tekstową studium w ww. terenach dopuszczono m.in:

- **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowe.

Tereny mieszkaniowe obejmują tereny zabudowy wielorodzinnej (adaptacja) i mieszkaniowej jednorodzinnej o zróżnicowanych formach z dopuszczeniem lokalizacji usług związanych głównie z bezpośrednią obsługą ludności. Studium określa wskaźniki intensywności zabudowy w tym poziom powierzchni biologicznie czynnej minimum na poziomie 60% powierzchni działki (w uchwale projektowanej wskaźnik na poziomie 80%). Studium reguluje także kwestie dotyczące obecności planowanych terenów mieszkaniowych w granicach obszarów chronionych i wskazań urbanistycznych w ich zakresie odpowiadających dokumentom szczegółowym dotyczącym ich ochrony. I tak w zakresie wysokości budynków obiekty dopuszczone w planie nie mogą przekroczyć 9,0 m wysokości – dla projektowanego budynku mieszkalnego będzie to 8,0 m zgodnie z treścią uchwały, a w przypadku gospodarczego i garażowego zaledwie 5,0 m. Wskazania studium odnoszą się także do podziałów nieruchomości, czy zachowania zadrzewień śródpolnych (zapisy projektowanej uchwały nie

doprowadzą do złamania tego zakazu – wynikającego z zapisów Studium, dla terenów znajdujących się w granicach Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich).

Wskazania studium mają odzwierciedlenie w zapisach projektowanego planu i w pełni je uwzględniają. Polityka przestrzenna gminy przedstawiona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna wynika bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należą m.in.: Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020, który uwzględnia potrzebę rozwoju gminy w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych i społecznych – który stanowi strategiczne opracowanie, które kreśli kierunki wieloletniego rozwoju gminy.

Powyższe opracowania powstały na podstawie dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015-2022 (analogiczne cele posiada dokument gminny) oraz Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, która wskazuje wizję rozwoju regionu oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – aktualizacja – jest to strategiczny dokument opracowany przez samorząd województwa określający zasady kształtowania struktury przestrzennej województwa w długim horyzoncie czasowym. Stanowi element regionalnego planowania strategicznego, który odgrywa koordynacyjną rolę pomiędzy planowaniem krajowym a planowaniem miejscowym.

Rysunek 6. Obowiązujące studium

Krajowe dokumenty, które odgrywają nadrzędną rolę w planowaniu przestrzennym to Strategia Rozwoju Kraju 2020 czyli podstawowy dokument strategiczny określający cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi on punkt odniesienia zarówno dla innych strategii opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Przedstawia on wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie

najbliższych 20 lat. Wprowadza zasadę współzależności celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej.

Realizacja ustaleń projektu planu w połączeniu z innymi dokumentami obowiązującymi na terenie Gminy Nowosolna wskazuje na konsekwentny rozwój stref zabudowy, które mogą potencjalnie stanowić obciążenia środowiska przyrodniczego, jednak nie mogą one wykraczać poza granice przewidziane planem – takie założenia zostały uwzględnione w projektowanym dokumencie.

4.6. Podsumowanie prognozy

Najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń projektu planu będą zmiany w środowisku wodno-gruntowym i zmiana charakteru krajobrazu – ale można je określić jako zmiany w skali lokalnej, w strukturze regionu zmiany te będą niezauważalne – chodzi głównie o procesy inwestycyjne, które nie będą przebiegały na całym obszarze jednocześnie, a postępować będą etapami, powoli adaptując się w lokalny krajobraz. Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych i zmiana krajobrazu terenów otwartych niezabudowanych na tereny w części zabudowane.

Zagrożenia wynikać będą z rozwoju funkcji oraz tych związanych z bytowaniem człowieka jak wzrost zanieczyszczenia powietrza, odpadów stałych i zanieczyszczeń płynnych – ścieków.

W prognozie nie proponuje się rozwiązań alternatywnych, innych od proponowanych w założeniach projektu planu. Prawdopodobieństwo oddziaływań dla większości przedsięwzięć wskazano jako prawdopodobne bądź pewne. Czas trwania oraz częstotliwość oddziaływań na etapie realizacji przedsięwzięć określono we wszystkich przypadkach jako oddziaływanie częste i krótkoterminowe. Wszystkie zidentyfikowane oddziaływania w trakcie etapu realizacji przedsięwzięć będą miały charakter lokalny oraz odwracalny.

Z kolei efekty realizacji zamierzonych przedsięwzięć będą wykazywały przede wszystkim charakter o średnich obciążeniach dla środowiska. Część wprowadzonych zmian będzie miała charakter pozytywny – jak chociażby konieczność rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

Możliwość wystąpienia oddziaływań pośrednich stwierdzono w przypadku większości przedsięwzięć. Są to prace remontowe i modernizacyjne nawierzchni drogowej (ulice i chodniki) oraz infrastruktury (kanalizacja, wodociągi, oświetlenie). Możliwe, zatem są także oddziaływania skumulowane dotyczące głównie emisji hałasu, wzrostu zanieczyszczeń pyłowych powietrza lub drgań podłoża oraz utrudnień komunikacyjnych, mogących wystąpić na etapie realizacji przedsięwzięć. Oddziaływania te będą jednak miały charakter przejściowy i w pełni odwracalny.

Zapisy projektu planu są zgodne ze *Studium*.. Autorzy zmiany planu na bieżąco konsultowali z autorem prognozy ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi.

5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska

Projekt planu wprowadza szereg ustaleń z zakresu ochrony środowiska oraz kształtowania ładu przestrzennego, w tym zakazy: *lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,*

określonych na podstawie przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego; lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczania powietrza, gleby, ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych; wprowadzania ścieków niespełniających wartości określonych w przepisach odrębnych do wód powierzchniowych lub do gruntu.

Plan zakazuje i ustala szereg zasad, które mają za zadanie równoważyć negatywne oddziaływania procesów inwestycyjnych. Z punktu widzenia funkcjonowania środowiska najistotniejsze są ustalenia dotyczące ochrony terenów cennych przyrodniczo. Tereny te wymagają ochrony, co uwzględniają zapisy uchwały planu.

6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko

Projekt planu dotyczy obszaru wiejskiego. *Ogół tendencji rozwojowych zmierza do zintensyfikowania działań o charakterze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.* Realizacja planu pociągnie za sobą zmiany w strukturze i funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego jednak największy wpływ będzie miała na zmianę środowisko przypowierzchniowych warstw podłoża oraz na krajobraz terenu opracowania.

Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko także tych generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć, stwierdza się, że ich zasięg nie obejmie położonych w sąsiedztwie obszarów i obiektów chronionych. Ewentualne zmiany siedliskowe wywołane mogą być pracami ziemnymi naruszającymi struktury litologiczne i hydrogeologiczne wierzchnich warstw podłoża. Skala tych przedsięwzięć nie wpłynie na oddalone siedliska chronione.

Nie ma, zatem zasadnej potrzeby wskazywania potrzeb kompensacji przyrodniczej (zgodnie z intencją zapisaną w art. 51 ust. 2 pkt. 3 lit. a i b Ustawy o dostępie informacji...).

Natomiast poniższe rozwiązania zgodne z zapisami zawartymi w projekcie planu mają na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań przyszłego użytkowania na środowisko:

1. Poprawienie ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie zabudowy poprzez linie zabudowy w połączeniu z odpowiednimi parametrami dla zabudowy - wysokości budynków i rozwiązań technicznych, komunikacyjnych, które powalą na poprawę ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie przestrzeni terenów wiejskich oraz uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego i nadanie nowych form przestrzennych w strefach publicznych i niepublicznych przy minimalizacji sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji.
2. Ustalenie zasad udostępniania terenów o różnych funkcjach, umożliwiających przestrzenny rozwój miejscowości z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.
3. Plan reguluje swoimi zapisami dla każdego obszaru funkcjonalnego przeznaczonego także pod rozwój zabudowy obecność powierzchni biologicznie czynnej, wskaźnika intensywności zabudowy, charakterystyki planowanych obiektów.

4. Plan wprowadza zakazy i ustalenia mające na celu chronić obszary najcenniejsze przyrodniczo.
5. Plan wprowadza ustalenia dotyczące infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej.

7. Wnioski

1. Plan zakłada na omawianym terenie rozwój funkcji: *mieszaniowej jednorodzinnej* wraz z udostępnieniem terenów pod rozwój sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej.
2. Plan zakłada intensyfikację zabudowy i wzrost powierzchni utwardzonej.
3. Plan określa zasady ochrony środowiska poprzez zakazy i ustalenia.
4. Plan określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
5. Sposób zagospodarowania terenów zaproponowany w projekcie planu ze względu na swój charakter spowoduje lokalne zmiany komponentów środowiska przyrodniczego na obszarze planu i nie przyniesie dalece idących zagrożeń pośrednich, wtórnych i skumulowanych.
6. Realizacja planu w największym stopniu przekształci środowisko wodno-gruntowe (przypowierzchniowe warstwy) a także krajobraz.
7. Realizacja planu poprzez rozwinięcie infrastruktury technicznej, doprowadzi do minimalizacji negatywnych oddziaływań inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego w tym przede wszystkim na stan środowiska gruntowego oraz klimatu akustycznego.

8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego. Tak plan przedmiotowy jak i prognoza obejmują swoim zasięgiem fragment gminy Nowosolnej, w powiecie łódzkim wschodnim w województwie łódzkim.

Celem sporządzenia prognozy jest zdefiniowanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, jakie może przynieść realizacja założeń planu i ewentualne podjęcie działań mających na celu ograniczenie tychże zagrożeń.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.).

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem szeregu publikacji naukowych, książek, opracowań tematycznych, raportów przy zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Wymienione zostały w punkcie 1.5. opracowania.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem dostępnych dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych. Do najważniejszych należą VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór, Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE oraz Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa Ptasia) oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa). Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in. dokumenty: Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju, Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2030 czy Krajowy plan gospodarki odpadami 2022, dokumenty regionalne to Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024, Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2020 z uwzględnieniem lat 2023-2028, a lokalne to Program ochrony środowiska dla powiatu łódzkiego wschodniego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, regionalne to Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Nowosolna na lata 2018–2021z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 i Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowosolna za 2018 r.

Wszystkie te dokumenty wyznaczają cele, które stanowią wytyczne dla kształtowania przyszłych dokumentów, tak aby projektowany plan miejscowy kierował się wytycznymi w nimi zawartymi. Dokument prognozy ocenił pozytywnie zakres powiązań z dokumentami międzynarodowymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi.

W prognozie przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu, wskazując jednocześnie na konieczność zwrócenia uwagi na minimalizację negatywnych oddziaływań w kontekście przyszłych rozwiązań przestrzennych oraz na konieczność aktualizacji dokumentacji minimum raz w trakcie trwania kadencji rady.

W prognozie przedsawiono charakterystykę poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (pkt 3): określono położenie geograficzne i fizjograficzne terenu opracowania, rzeźbę terenu, przeanalizowano obecność lub brak surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków gruntowych i gleb, warunków klimatycznych, występującej w obszarze opracowania fauny i flory oraz warunków kulturowych. Stwierdzono, że teren inwestycji znajduje się poza przestrzennymi formami ochrony przyrody. Oceniono stan i funkcjonowanie środowiska. Analizy wykazały, że tereny gminy poddawane stałym procesom postępującej urbanizacji stanowią obszary o niskim i umiarkowanym charakterze obciążeń przyrodniczych.

Oceniono także odporność na degradację i zdolność do regeneracji terenów planu, wskazując, że do całość terenów objętych zmianą planu ulega presji w wyniku dalszego zainwestowania.

Realizacja zagospodarowania w obrębie terenów objętym planem ukierunkowane na rozwój poszczególnych funkcji wynika z uwarunkowań ekofizjograficznych.

W prognozie oceniono przewidywane skutki wpływu ustaleń miejscowego planu na środowisko, w tym na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, gdzie wskazano, m.in. że zapisy planu chronią teren opracowania przed negatywnym wpływem na Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ale podkreślono, że nie można do końca przewidzieć ich ochrony z uwagi na dopuszczenie na terenach objętych planem przedsięwzięć potencjalnie mogących oddziaływać na środowisko.

Określono, że dojdzie do zmiany przemieszczania się drobnej fauny oraz że zmieni się bioróżnorodność. Ponadto określono wpływ na krajobraz, który zmieni się w wyniku zainwestowania nowymi obiektami, oraz określono, że dojdzie do lokalnych drobnych oddziaływań na klimat, w wyniku zacieniania, zmian przewietrzania oraz w związku z pojawieniem się większej ilości terenów utwardzonych – zmianą bilansu wodnego. Określono brak wpływu na obszary Natura 2000 zlokalizowane kilkadziesiąt km od granic opracowania oraz określono, że planowane zainwestowanie na obecnym etapie tylko częściowo zabezpiecza obszar przed efektem klęsk żywiołowych – a do których zaliczono przede wszystkim deszcze nawalne oraz susze.

Wykazano brak transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na brak zainwestowania w skali mogącej nieść oddziaływania poza granicami naszego kraju.

Prognoza wykazała szereg powiązań z dokumentami strategicznymi – w tym z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które wynikają bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należy m.in.: Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna, która uwzględnia potrzebę rozwoju gminy w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych i społecznych – który stanowi strategiczne opracowanie, które kreśli kierunki wieloletniego rozwoju gminy.

Powyższe opracowania powstały na podstawie dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego wschodniego oraz Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, która wskazuje wizje rozwoju regionu oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – aktualizacja, Strategia Rozwoju Kraju 2020 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

W podsumowaniu prognozy wskazano, że w wyniku realizacji założeń zmiany planu, nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni zabudowy oraz, że dojdzie do modyfikacji dotychczasowego przeznaczenia w obowiązującym planie.

Oceniono ustalenia projektu planu w aspekcie ochrony środowiska i stwierdzono, że w optymalny sposób uchwała wprowadza zapisy, które mają na celu zabezpieczenie środowiska przyrodniczego gminy, poprzez

zakazy i nakazy, z których najważniejsze to *zakazy: lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego; lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczania powietrza, gleby, ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych; wprowadzania ścieków niespełniających wartości określonych w przepisach odrębnych do wód powierzchniowych lub do gruntu.*

Wszystkie powyższe stwierdzenia są zgodne z teorią zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła, co przynosi korzyści ekonomiczne, społeczne a przede wszystkim środowiskowe.

Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej to zagrożenia, które najczęściej definiowane są dla sporządzanych planów zagospodarowania przestrzennego. Pewną rekompensatę dla środowiska może przynieść wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania określonej ilości obszarów biologicznie czynnych oraz tych mówiących o kompensacji działań, które w fazie realizacji inwestycji powodują niszczenie wierzchnich warstw terenu.

W ujęciu końcowym określono, iż sposób zagospodarowania terenu działek zgodny z projektowanym planem nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach planu i poza nimi.

Oświadczenie autora prognozy z dn. 4.12.2019 r.

„Oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam stosowne wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.”

Mgr Katarzyna Kusztelak

